

Frågor och svar

Övergripande	
I andra sammanhang lyfts jämställdhet fram som ett centralt område i den kommande lagens intentioner. Hur ser ni på jämställdhet som särskilt område utifrån er analys?	Tidigare stod det enbart JÄMLIKA levnadsvillkor, dvs jämlikhet emellan olika grupper. JÄMSTÄLLDHET avser förutsättningar mellan könen. Utredning och lagrådsremiss lyfter fram att socialtjänsten behöver vara uppmärksamma på och undanröja omotiverade skillnader mellan könen. Det kan tex handla om vilka som beviljas bistånd. SKR har tagit fram ett bra material kring jämställdhet inom socialtjänsten som ni hittar här: Jämställd socialtjänst SKR
Har ni någon tanke om hur nuvarande beslut enligt 4 kap 2a§ kan/bör/ska hanteras när förenklad handläggning inte längre omfattas av kommande lag?	Dagens 4 kap 2 a § flyttas delvis till den nya lagens 11 kap. 5 §. Det som ändras är att det inte längre enbart gäller hemtjänst utan att möjligheten nu öppnas upp att gälla alla.
Kommer inte verksamhet enligt LSS betraktas som socialtjänst längre? (26 kap OSL) tänker på definitionen av socialtjänst som ni visade inledningsvis.	Det görs ingen ändring i OSL. I 26 kap. 1 § OSL går det att läsa att med socialtjänst jämställs verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade.
Angående att äldreomsorgens värdegrund nu ska omfatta alla verksamheter, vet vi om det kommer komma någon vägledning som kommer ersätta eller komplettera SOSFS 2012:3? I lagrådsremissen förs ett resonemang om att den tolkning och tillämpning som idag finns kring äldreomsorg inte går att översätta rakt av till andra områden. T.ex hur ska rätten till integritet och rätten till privatliv hanteras i relation till vårt krav på kontroll inom t.ex. försörjningsstöd.	Socialstyrelsen har i uppdrag att ge stöd till kommunerna i omställning till ny lag. De kommer att uppdatera allmänna råd, SOSFS och kunskapsstöd succesivt men vi vet ännu inte när och vilka.
Ska LVM ändras, då vi inte ska använda ordet "missbrukare"?	Enligt förslagen i lagrådsremissen, så finns inga förslag på justeringar av detta begrepp i LVM-lagstiftningen. Läs mer i lagrådsremissen s 86.
Lätt tillgänglig socialtjänst	
Finns det någon diskussion i hur socialtjänsten ska vara lätt tillgänglig när vi i dagsläget behöver förhålla oss till diverse olika lagstiftningar (gdpr etc) och använda särskilda system för att ha kontakt med våra klienter?	Lagrådsremissens resonerar kring lätt tillgänglig och menar att det handlar om fysisk tillgänglighet. Hur ser våra lokaler ut? Vad har vi för öppettider? Hur ser avstånden ut i vår kommun? Vad har vi för väntetider? Men man pratar också om digital tillgänglighet och om hur vi informerar om socialtjänsten och hur vi presenterar information till den enskilde. På sid. 214 i lagrådsremissen går det att läsa "Bestämmelsen anger en övergripande inriktning för hur socialtjänsten ska planeras och utformas när det gäller den enskildes möjligheter att enkelt ta och ha kontakt med verksamheten."

Kunskapsbaserad socialtjänst	
Om vi skall ha mer fokus på evidens och beprövad erfarenhet. Kommer det att finnas mer medel till forskning ex via GR.	På kommuners uppdrag kan GR vara en part i att ansöka om projekt/forskningsmedel hos befintliga aktörer.
Kommer Socialstyrelsen att ta fram gemensamma verktyg för att undersöka, mäta och följa upp hur tillgänglig socialtjänsten är som kommunerna kan tillämpa?	Detta är inget vi känner till just nu. Men en intressant fråga som vi kan ta med oss i GR:s kontakter med nationella aktörer.
Detta med att insatserna skall bedrivas med vetenskap och beprövad erfarenhet? Antar att det även gäller de företag som upphandlas av socialtjänsten då?	Socialtjänsten kommer behöva vara noggranna i upphandling och när beslut fattas om insatser. Det är viktigt att erbjuda insatser med kvalitet och som ger goda resultat.
Insatser till enskilda	
Avseende frågan om anonymitet, hur hanteras frågan om vistelsekommun och folkbokföringskommun?	Dokumentationsplikt ska vara huvudregeln för alla insatser oavsett hur de tillhandahålls. Möjligheten att vara anonym gäller som regel enbart vid rådgivning (14 kap. 4 § ny SoL). I övrigt nämns möjligheten att vara anonym enbart vid särskilda skäl som det i så fall måste fattas beslut om (14 kap. 5 § ny SoL).
Ni sa att vid icke behovsprövade insatser ska sökande vara kommunboende (vistelse eller folkbokföring), hur tänker man där?	Kommunens yttersta ansvar för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver är en grundläggande princip i socialtjänstlagen. Sid. 235
Hur tänker man kring de förebyggande insatserna och t ex social dokumentation som är en viktig del av den evidensbaserade praktiken?	Vi får ett skarpare dokumentationskrav i den nya lagstiftningen. En av anledningarna är just kravet på att kunna följa upp verksamheterna. Dokumentationsplikt ska vara huvudregeln för alla insatser oavsett hur de tillhandahålls.
Undrar vilka insatser som finns utan individuell behovsprövning, kan ni ge några exempel och ett förtydligande?	Det är upp till varje kommun att bestämma vilka insatser som just den kommunen ska tillhandahålla och vilka av dessa insatser som man också ger utan föregående behovsprövning. Lagen talar om vilka insatser som kommunen måste tillhandahålla (13 kap. ny SoL). Hur de här insatserna ges är upp till kommunen. Sedan talar också lagen om vilka insatser som inte får ges utan föregående behovsprövning (11 kap. 5 § ny SoL).
Vad gäller insatser utan behovsprövning och att kommunerna själva få bestämma. Hur ser utredningen på riskerna med att det blir olika över landet?	Utredningen resonerar mer runt kommunens självbestämmande och möjlighet att skraddarsy utifrån den egna kommunens och dess invånarens behov och förutsättningar.
Finns det någon vägledning kring dokumentationskraven på de icke individuellt prövade insatserna? Vad ska dokumenteras, vad får dokumenteras och vad får inte dokumenteras?	Det kommer sannolikt skrivas fram föreskrifter runt detta, men först måste lagen klubbas igenom innan Socialstyrelsen kan få ett sådant uppdrag. Det finns en del resonemang att förhålla sig till i utredning och lagrådsremiss.

Vad säger lagförslaget om stöd och skydd till vuxna och barn som är utsatta för våld i nära relationer?	Inga förändringar i nuvarande lagstiftning. Men nuvarande verksamheter kan behöva fundera på hur ska-kravet på förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst påverkar just denna målgrupp.
Ingår skyddat boende i undantagen för behovsprövning?	Beslut om skyddat boende för barn och unga upp till 20 år kommer alltid kräva en behovsprövning. För vuxna över 20 år finns möjlighet, men inte skyldighet, att ge insatsen skyddat boende utan behovsprövning. Det är alltid upp till kommunen att avgöra vilka insatser som ska erbjudas utan föregående behovsprövning.
Nyfiken på hur vi ska se på familjerättens samarbetssamtal. Ska de ingå i begreppet insatser utan behovsprövning eller hanteras under insatser som ska erbjudas? De är inte omnämnda som insatser som ska erbjudas men ligger under verksamhet som socialnämnden ska erbjuda inom 14 dagar från ansökan inkom.	Lagrådsremissen tar inte ställning till detta. Den beskriver bara vilka insatser som INTE får ges utan föregående behovsprövning.
Ni pratade lite om "behovsgrupper", kan ni utveckla det lite? Är det era tankar eller trycker den nya lagen på att vi ska arbeta så?	Begreppet är vårt. Men lagen är tydlig med att vi ska ha ett helhetsperspektiv på individen. Vi ska inte förutsätta att en särskild målgrupp behöver vissa saker, jämfört med andra. Dvs gå från målgrupp till behovsgrupp.
Skulle man kunna tänka att icke behovsprövade insatser ska kunna utföras i skolan?	Absolut! Här finns redan idag flera exempel där skolsocialt stöd är ett sådant.
Samverkan	
Har ni tips på hur man kan samarbeta med de olika samverkansparterna? När och hur bjuds de in?	Samarbete kan ske på olika nivåer och i många olika former. I detta svar nämner vi bara några exempel. På individnivå utifrån om personen själv önskar och behöver stöd från flera parter. Då är det bra att bjuda in så tidigt som möjligt, innan det akuta behovet uppstår. Det finns många bra vägledningar för bland annat samordnad individuell plan som kan användas även om samarbetet rör fler än bara socialtjänst och hälso- och sjukvård. Se till exempel stödmaterial från SKR om samverkan i komplexa situationer God samverkan i komplexa situationer. Hur lyckas vi? (skr.se) Det finns också samverkan utifrån samhällsplanering. Läs mer här Verktyslåda för socialt hållbar samhällsplanering Göteborgsregionen (GR) (goteborgsregionen.se) Eller samverkan vid verksamhetsutveckling. Läs mer här Handbok i brukarinflytande NSPH
Har utredningen haft uppe gränssnitten med skolan och skolan och förskolan som viktiga	Ja, utredningen identifierar skola och skolgång som viktig för barn och ungas hälsa. Utredningens

skyddsfaktorer för barn och unga? Skolmiljön är viktig för barn och ungas psykiska välbefinnande.	förebyggande perspektiv pekar också på hur viktig samverkan är mellan socialtjänst och andra samhällsaktörer.
Finns det uppgifter om den nya socialtjänstlagen kommer att harmoniera med aktivitetsreformen (aktivitetskrav)? Tack på förhand!	Det är inget vi vet i dagsläget. Det pågår en rad parallella utredningar på Regeringskansliet som kan komma att påverka socialtjänstlagen. I regeringens budgetproposition som presenterades 19/9 fanns det inga besked om aktivitetskravsreformen – frågan bereds fortsatt i Regeringskansliet.
Vet ni om det förts några diskussioner om sekretess gällande samverkan? I många fall hindras man av sekretess om man arbetar inom olika verksamhetsområden, om individen inte själv samtycker.	Det förs diskussioner kring sekretess när det gäller att motverka brott. Regeringen föreslår att det ska införas en ny lag som ger ett antal statliga myndigheter samt kommuner, regioner och skolor en skyldighet att både på begäran och på eget initiativ lämna uppgifter till brottsbekämpande myndigheter. 1 januari 2023 trädde lagen om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation i kraft. Lagen tillkom för att öka och förbättra kommunikationsflödet mellan socialtjänst och hälso- och sjukvården.
Hur tänker ni kring samverkan med civilsamhället? Är de delaktiga i omställningsarbetet?	Civilsamhället har en viktig roll i både de delar som handlar om förebyggande arbete och i de delar som handlar om samhällsplanering. Civilsamhället bidrar med viktiga perspektiv!
Omställningsarbete	
Vad betyder GAP?	GAP-analys = gapet mellan nuläge och önskat läge.
Hur får man mer information om medlen som gick att söka för att göra en GAP och behovsanalys?	Statsbidrag till kommuner Framtidens socialtjänst SKR